

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásbós petitsor egyszeri hirdetésé 20 fill. Többszörös hirde-
tésért jutányosabb. Nyitlér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Az eperjesi vértörvényszék.

Karaffának, Felsőmagyarország egykori tábornokának s teljhatalmú urának eperjesi garázdálkodása ismeretes mindnyájunk előtt. Az a vérlázító kegyetlenség, melylyel ártatlan áldozatait kínoztta, hogy beismerő vallomásokot csikarjon ki belőlük; az a gonoszság, mely agyafúrt módon kiesztelt s erkölcstelen eszközök segítségével igyekezett törbe ejteni a legtisztább lelkű embereket, és végül az az állati vadság, melylyel áldozatait kivégeztette, midőn előbb karjaikat levágatta, azután fejüket vétette s haláluk után felnagyeltette s a város kapuira kiakasztatta — mind oly tények, a melyek valóban mélysérszékké avatták a Karaffa által felállított vérpádot.

A 17-ik század végén szomorú idők jártak hazánk s különösen Eperjes városa felett. Csapásra csapás érte városunkat. Sokat kellett szenvednie a sok szabadságharczótól, melyet az erdélyi fejedelmek vezetése alatt alkotmányért s vallásszabadságért vívott hazánk. A tulajdonképi Magyarország szélén feküdt s hol a császáriak, hol az alkotmányért harczoló erdélyi fejedelmek birták s foglalták el, minek mindig vérontás, hadisarcz és sokszor tűzvész s ragályos betegség volt a következése. De olyan nehéz napjai nem voltak soha, mint a Thökölyhadjáratok befejeztével. A mint Szobieszky segítségével Bécs alól elűzték s Párkánynál megverték a török hadsereget, végképen lehanyatlott Thökölynek csillaga. A török nem segítette, sőt fogságba vetette, a császári amnesztia miatt pedig hívei rendre elhagyták s már csak Zrínyi Ilona hősiessége tartotta Munkács várát. A magyarság s a protestantizmus ügye kétségbeejtő módon állott. A császári

amnesztia sok esetben csak csalétkül szolgált a rebellisek lecsendesítéséhez, hogy titokban annál eredményesebben üldözhessek az amnesztia ösztönöségében bizókat. Csak ürügy kellett az üldözéshez s a gonosz, ha kell, mindig talál ürügyet szándékainak keresztülviteléhez. Meg is találta. Egy nagy, az egész Felsőmagyarországra kiterjedt összeesküvésnek nyomaira akadtak volna, a melynek tagjai gazdag urak, Thökölynek egykor hűséges párthívei voltak. Az összeesküvés szálai Munkácsig, a hős Zrínyi Ilonáig nyultak, főfészke Eperjes s célja nem egyéb, mint a császár ellen való harcz, a tőle való elszakadás.

Ennek az állítólagos összeesküvésnek kipuhatolására s részeseinek megbüntetésére küldetett s jött Karaffa Antal teljes hatalommal felruházva Kassára 1686. év őszén.

De már 1687. febr. 10-ikén Eperjesre jött át s nyomban megkezdte a már kellőleg elkészített romboló munkáját. Febr. 16-ikán börtönbe vetette az öreg Keczer Andrást, egy gazdag, előkelő s tekintélyes nemes polgárt, Thökölynek rendíthetlen hívét, a ki azonban amnesztiát nyervén, teljesen ártatlan volt. Ugyancsak aznap került börtönbe veje Zimmermann András, a Kollégiumnak volt főfelügyelője, egyik legtekintélyesebb tagja az akkori népes s gazdag evang. egyháznak. Az így megkezdett művet folytatta Rauscher Gáspár és Baranyai Ferencz elfogatásával. Az elfogatás után való napon vallatásra fogták, de hiábavaló volt minden tiltakozásuk s ártatlanságukra való hivatkozásuk, egy züllött nőnek, Tábori Erzsóknak, hazug besúgásai és hamisított levelei alapján mégis csak bűnösöknek mondták őket s hogy vallo-másra bírják, a legválogatottabb inkvizíciói

eszközöket alkalmazták. Megtörtént, hogy a nagy fájdalmak kínzó szenvedései s az ájuldozás önkívületei közepette vallottak, de a mint a kínzások s fájdalmak megszűntek, mindent visszavontak. Karaffának és bírának azonban az elég volt, a halált kimondották reájuk s márcz. 3-ikán már kihirdették előttük a halálos ítéletet, a melyet márcz. 5-ikén borzasztó módon végre is hajtottak. Elsőnek Zimmermant vitték a vérpadra s csak miután jobbkarját tőből kivágták, vették a fejét; követte Keczer András, Rauscher Gáspár és Baranyai Ferencz. A kivégezettek holttestét nem engedték eltemetni, hanem felnagyelték s a város négy kapuja mellett akasztófára szegezték elrettentő példának; a mezőről hazatérő disznók pedig ették a vérpád körül töcsában álló vért s beleket...

A kezdetnek gazdag folytatása volt. A város, a megye s a távolabb vidékek bővelkedtek kiváló s anyagilag gazdag honfiakban, a kiknek vagyonára mohón áhítozott a vérszopó Karaffa.

Még febr. 17-ikén elfogatta Keczer Gábort, az öreg Keczernek kitűnő fiát, és vejét, Sárosi Márton. Ugyanebben az időben börtönbe került Fleisshacker György, Eperjes városának Thököly idejében hatalmas főbírája, Medveczky Sámuel, Schönleben György és Guth Zsigmond. Ezeket — a két utóbbi kivételével — hasonló kínzások után már márc. 22-ikén kivégezték. A többi elfogatások áldozatai közül ápr. 16. és 22-ikén s május 6., 9. és 14-ikén a következőket végezték ki: Feldmayer Simont, az eperjesi városi őrség volt fejt; Székely Andrást; Bezegh Györgyöt Zólyomból; Radvánszky Györgyöt Zólyomból, a báró Radvánszkyak őst; Wéber Frigyes és öcscsét Wéber Dánielt, Roth Jánost, Palásthy Gábort, Féja Dávidot, Kassa város bír-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Őszi hangulat.

Ira: Szabolcska Mihály.

Cseddiatos szép őszi délután van,
Magánosan bolyongok a határban.
Szellő se lebben, — a nyárfalevél
Mosog, az is csak magában bészél.

Fejét a fűsfa szomorún lehajtja,
Több már a sőd lombnál a sárga rajta.
Üres fészkek lóg a galyak alól,
Lakói már ki tudja merre, hol?

Az erdőszélen, a lombok hegyében,
Úgy úszik egy-egy békanyúl fehéren:
Mint mikor a vdló szerelmesek
Fehér kendővel búcsút intenek.

Ott főtt meg kéklő sejmén az egeknek
Galambsznú bárányfelhők lebegnek.
S a táj, a meddig csak beláthatom:
Csupa békesség, csönd és nyugalom!

És mint ez őszi hangtalan határban:
Ssivemben is nagy, édes némaság van.
Nyugodt a lelkem, csendes, hallgatag,
Olyan boldognak érsem magamat!

És mégis e mosolygó környezetben:
Valami mintha kényserítne engem
Leborulni a sárguló gyepen
És sírni, sírni, — nem tudom miért? —
Hosszan, keservesen!

A szép Ján Zsuzsánna.

Ira: Frenyó Lajos.

I.

Általános volt a megdöbbenés, mikor Kövi híres falujában és a környéken híre ment, hogy Ján Zsuzsánna Orbán-napja előtt egy héttel visszaküldte eljegyzett vőlegényének: Lökös Andrásnak a jegygyűrűt és a jegyajándékot. Tudta azt mindenki: jobbágy, nemesember egyaránt, mit jelent az, ha valaki visszaküldi eljegyzett mátkájának a jegyet; tudta, hogy a tisztelendő gőmőri frateritás az ilyet hét évi özvegységre kárhóztatja, — mielőtt házasságra lépett volna, hét évre minden vigalomtól, táncztól eltiltja, sőt területéről még száműzi is. Mert a tisztelendő frateritás nem engedi, hogy az ő statumait, rendeleteit áthágyják, lábbal tapossák; a jegyes viszony felbontása pedig ezek szerint egyenlő a hűtlen elhagyással. Még a jobbágy leányok is sajnálkozva tekintettek a nemes leányra, mert meg voltak róla győződve, hogy Ján Zsuzsánna hét éven belül férjes asszony nem lesz, hét év pedig nagy idő: az alatt az epekedésben és bánatban az arc rózsái lehervadnak, még ha valaki mindjárt csak tizenhétéves is, mikor ezt a Kálváriát kezdi járni. Biztosra vették, hogy hét évig tánczolni, vigadni nem fog, sőt talán még a tisztelendő frateritás területéről is el kell költözködni. Hiába akadtak köztük, a kik azt mondták: «Megjásátok nem lesz Ján Zsuzsánának semmi baja, hiszen apja nemes ember s a mellett jómódú, de meg miért is menne olyanhoz, a kit nem szeret s a kihez

csak apja erőltette.» A nemes leányok is hasonlóan aggódva tekintettek a jövő elé, mi lesz szegény Ján Zsuzsánnaival? Legfeljebb egy-két titkos ellensége, irigye örült alattomban.

Mikor Ján Istvánnak keresztkomája: nemes Frenyó András uram meghallotta, mit tett az ő kedves keresztleánya, bús képpel ballagott át komájához, hogy megkerdezzé, miként engedhette meg leányának ezt a lépést. Orbán-napra már meg kellett volna lenni az esküvőnek, ő mint keresztkoma saját szemével látta, hogy került a dolog az eljegyzésig. Ott volt húsvét másodnapján, mikor Lökös András «de Lökösháza» csengős lovakon öntözködni járt Jánéknál. ott volt egy hétre rá azon a vasárnapon, mikor Lökös András édesapja eljött háztűznézni s ott volt rá két hétre a kézfogón is.

Fejcsóválva kérdezte Ján Istvántó: «Ugyan, komám-uram, hogy engedhetett meg ilyesmit Zsuzsánának, hiszen ebből nagy baj lesz: a tisztelendő frateritás Zsuzsánát el fogja tiltani attól, hogy hét éven belül házasságra léphessen, tánczban, vigalomban részt vehessen, sőt még a frateritás területéről is kiköltöztetheti.» — «Mindegy — felelte Ján István fanyaran — másképen már nem lesz, a gyerekeknek a szive nem húz Lökös Andrásához, bár nekem kedvem szerint lett volna a házasság, mert a fiú derék s apja tehetős, de látja kedves komám, Zsuzsánám napról napra hervad, azt én nem nézhetem. Különb talán nemes ember is volnék, velem szemben csak nem fog a tisztelendő frateritás úgy eljárni, mint a hogy az utolsó jobbágygal tesz?» «A tisztelendő frateritás nem ismer ki-

ját; Bertók Jánost és Sányi Samut. Ezeket számtalanok követték volna még, hisz' a börtönök telve voltak, hogyha a nádor s majd az országgyűlés közbe nem veti magát s nem követeli a törvényszék működésének megszüntetését.

Rákóczinak, a bujdosónak és Thökölynek hamvait haza hozzák, hogy itt pihenjenek abban a földben, a melyet éltök s vagyonuk feláldozásával védtek s szenteltek meg. Vértanúink emlékének megörökítéséről nem gondoskodott senki sem. A mézárszék 200 éves évfordulója alkalmával szó volt róla, hogy meg kellene róluk emlékezni egy gyászünneppel keretén belül; ámde a viszonyokat nem találtuk elég kedvezőnek. Azóta már majdnem 20 esztendő telt el s a vértanú helye, a Kollégium előtti tér, jeletlenül áll. Városunk egy nemesen gondolkodó lelkes polgára pendítette meg az eszmét, hogy itt az ideje, hogy a Thököly-névért megkínzott s gyalázatos módon kivégzett polgártársaink emlékéért is tegyünk valamit. A nyugati kultúr-államokban minden valamire való város gondoskodik a maga kiválóbb polgárai nevének megörökítéséről s alig van város, mely ebbeli erkölcsi kötelességét elmulasztaná. Teszik ezt nemcsak hálából nagy férfiak érdemei iránt, hanem tanúságul s lelkesítő például, mert tudják s érzik, minő nevelő, a hazaszeretetet fejlesztő s önfeláldozásra oktató hatása van az ily emlékeknek.

Valóban itt az ideje, hogy emléket állítsunk hősi kitartással s elszántsággal kivégzett vértanúinknak, hadd serkentse példájuk ifjúságunkat igaz, önfeláldozó hazaszeretetre. Legszebb volna, ha a Kollégium előtti téren egy megfelelő emlékoszlopot lehetne állítani, a teret befásítani s azt «Vértanúk teré»-nek elnevezni. A hagyomány szerint a Mária-oszloppal szemben fekvő Kribel-féle és szomszédos házak valamelyikében lakott Karaffa; ezt a lehetőség szerint meg kellene állapítani s egy táblával megjelölni.

Ismerve a megpendített eszme kivihetőségének nehézségeit, legkönnyebben s leggyorsabban akként örökíthetjük meg vértanúink emlékét, ha a Kollégium északi falának egy megfelelő részébe emléktáblát illesztünk be az áldozatok neveivel s a teret «Vértanúk teré»-nek nevezzük el. Fentebb említett polgártársunk nagyobb áldozatot is kész hozni az eszme ily megvalósításáért, azonban kívánja, hogy Eperjesnek polgárai is hozzájáruljanak a maguk adományaival.

Ez okból tisztelettel kérem Eperjes városának polgárait, hogy a mennyiben a megpendített

vételt, kegyelmed maga is emlékezhetik hasonló esetekre, hiábavaló volt minden közbenjárás, az eljegyzést felbontó felet éppen úgy büntették, mintha házasságot tört volna, még a fraternitás területéről is száműzték. Ha a tisztelendő fraternitásnál világi nemes emberek ítélnének, de tudja komám-uram, hogy sem tisztelendő Regius Jakab esperes uram, sem tiszteletes Antony György lelkészünk nem enged csorbát ejteni az eddigi gyakorlaton.

Ján István büszke volt nemességére, daczára annak, hogy mindössze harmincz év előtt nyerte családját a nemességet s hogy őt is éppen úgy, mint keresztkomáját: Frenyó András urat, a kinek apja szintén akkor kapta a nemességet, Wesselényi-féle nemeseknek csúfolták irigyei, azért, mert nemességüket Wesselényi Ferenc nádor pártfogása útján nyerték. Ján István uramban különben huszita vér folyt, de családját két-száz év alatt teljesen magyar lett. Mit bánta ő irigyeknek csúfolódását, tudta, hogy jó dolog, ha valaki nemes ember lehet.

Hogy a fraternitás tagjai miképpen vélekedtek leánya lépéséről, arról nemes Ján István uram nemsokára meggyőződhetett, mikor tiszteletes Antony György kövi-lelkész meglátogatta, hogy szóvá tegye, a mit Zsuzsánna elkövetett. Éppen künn találta a kúria udvarán Ján urat, a ki a lelkészt azonnal bevezette a szobába, hol a tiszteletes ilyenformán kezdte beszédét: «Igazan meglepett s mondhatom, fáj nekem, hogy a kedves Zsuzsánna, a ki szemem előtt fejlett hajadonná s egyik legbuzgóbb hallgatóm volt a templomban, ilyet csele-

eszmét helyeslik, legyenek szivesek kiadandó gyűjtőlevelekre adományait rájegyezni és azokat az EPPERJESI LAPOK szerkesztőségére, vagy az alulírtnak nevére címezve beszolgáltatni.

Az eredményhez képest megteszszük a szükséges lépéseket úgy a városnál, mint a Kollégiumot kormányzó hatóságnál, hogy az eszme testet ölthessen.

Mi, a hősi vértanúknak késő utódai, csak magunkat tiszteljük meg, ha róluk méltóképen megemlékezünk, s én azt hiszem, hogy sokan találkoznak, a kik filléreikkel hozzájárulnak ahhoz, hogy jeltelen vértanúk helyén emlékkövet állítsunk fel.

Mayer Endre,
koll. theologiai akadémiai tanár.

A Táttra — őszszel.

Milyen a Táttra őszszel! Kihalt. Néptelen. Odahagyta minden ember. Szinte menekült tőle mindenki. A mint az első őszi napok bekövetkeztek, fűdővendéget már nem találtak a Táttra körében.

Télen, mióta a téli élet a Táttrában megkezdődött, még inkább akad ember, a ki ellátogat a havas csúcsokhoz, mert páratlanul szép a téli Táttra. De őszszel bizony senkiségi kíváncsi rá.

Pedig milyen tévedés! Milyen isteni látványtól esnek el azok, a kik ügyet sem vetnek arra, milyen a Táttra őszszel?

Meg van pedig állapítva, hogy őszszel a legegyszerűsebb az éghajlat a Táttrában. A levegő enyhe és főként tiszta. A nyári hónapokban majd mindennap esik eső, őszszel hetekig tiszta a levegő, még felhő sem árnyékolja a csúcsokat. S ebben az őszi ragyogásban a képzelhető legszebb látványt nyújtja a Táttra.

De erre senki sem kíváncsi. Nálunk divat szerint megy az üdülés. Ki van mondvá, hogy aug. végén nem «sikk» a Táttrában időzni. Tehát nem kell sem egészségügyi, sem más szemponttal tekinteni, hanem csupán a «sikk»-re. Mert nálunk ez a fő.

Más fürdőtelepek egész éven át üzemben maradnak s ez az oka, hogy a szezonban olcsóbbak tudnak lenni, mint a mi fürdőink, a hol a szezon csak kéthónapos s ez alatt az egész idény költségét kell bevenni. Hiába, így vagyunk berendezkedve. S hasztalan áll ott így őszszel az a gyönyörű hegyesség, — mely igazában most lehetne csak kedves tartózkodási helye az egészséget, csöndet s nyugalmat kedvelőknek, — nem néz feléje senki. Holott csak kezdeményezni kellene s talán meg lehetne fordítani ezt a közönyt. Az őszi Táttra kultiválásának még el fog következni az ideje.

SZINHÁZ.

Ismét megnyitott az eperjesi színház s pár napja újból Krémer Sándor társulata játszik benne. Ez a társulat, csekély változtatással, ugyanaz, a melyhez a f. év tavaszán szerencsénk volt. Hogy most mégis jobb előadásokat várhatunk tőle, annak az az oka, hogy összetanult az

kedett. Nem hittem, nem vártam volna, különösen nemes ember leányától nem, kinek jó példával kellene előljárni az ilyen komoly fogadalmak és ígéretek, mint a milyen az eljegyzés, megtartásában. Hova leszünk, ha majd a jobbagység hasonlóképen kezd tenni?

Ján István uram most nem hivatkozott nemesi voltára, hiszen a lelkész maga is nemes ember s neki jó embere volt, egyszerűen azzal mentette magát és leányát, hogy nem akarta Zsuzsánát minden hajlandóság nélkül férjhez adni s szerencsétlenné tenni. Egyben kérte a lelkész jóindulatát családját iránt továbbra is, De tiszteletes Antony uram nem sok biztatást nyújtott neki, midőn azt mondá: «A fraternitás — mondhatnám szuperintendencia — hiszen Thurzó György nádor uram megerősítette statutumait s a jogot a címhez megadta, artikulusai szigorúak, azokon csorbát ejteni nem szabad. Igaz ugyan, hogy most esperes uram, ha büntetés kiszabásáról van szó, a szeniorális konvent határozatából kifolyólag egy-két táblabíró urat is meghallgat és belevon az ügy elbírlásába, lehet, hogy most is úgy lesz, de nem hiszem, hogy azok a fraternitás statutumai és az eddigi gyakorlat ellen szóljanak, mert a szenioratus tekintélye előttük is szent.»

Ján István uram elszontyolodott, mikor a lelkész ezt kimondta, de büszkesége és ragaszkodása ahhoz, a mit egyszer megtett, csakhamar visszaadták nyugalomát. Úgy érezte, hogy ebben a harcban, melyet ő és leánya most a szív jogáért folytatnak a tisztelendő szenioratus ellen, nekik kell győzniök s érzése nem csalta meg. (Folytatása következik.)

új társulat s van megfelelő karmestere is. Természetesen két-három előadás után nem mondhatunk végleges bírálatot, de az összejátékról, a szereptudásról, a rendezésről s a karénekről eddigé is kitűnt, hogy felette áll annak, a mit a tavaszszal produkált a társulat.

Egy őszi spanyol vígjáték («Don Caesar de Bazan»), egy francia operette («A fecskéfészek») s egy székely népszimű («A gyimesi vadvirág») volt a három első nap műsorán. A régi, jó tagok közül az első estén *Jászai Olga* és *Rajz Ödön* tűntek ki, a másodikon mozgékony, ötletes, eleven játékaival nagy tetszést keltett *Harkányi Gizella* s általában véve dicséretet érdemel a férfiak közül *Tihanyi, Szőregyi* és *Váradi. Kállay Kornélia* játékában haladást észlelünk, de élet, szín és mozgékonyosság még mindig nincs benne elég, pedig készültége és intelligenciája szép sikerekre érdemesítené őt. Végül *Rajz* Irénke graciózus tánczát kell megdicsérnünk.

Jövő heti műsor. *Hetfőn*, félhelyárral: «Ripp van Winkle», operette. — *Kedden*: «Annuska», vígjáték. *Szerdán*: «Huszárvér». — *Csütörtökön*: «Haramiak». *Pénteken*, félhelyárral: «Pesti nők».

Eperjesi lóversenyek.

— 1905. szeptember 24. —

Vasárnap tartotta meg a Sárosvárm. Lótenyésztést és Lóversenyeket Pártoló Egyesület évenként szokásos versenyeit.

Kétségtelen, hogy az idei verseny nap az előző évek eredményével összehasonlítva, tagadhatatlanul csekélyebb sikert képes felmutatni s érzékeny anyagi veszteséggel sújtja a rendező egyesületet, azonban ennek okát tisztán a napokig tartó kedvezőtlen időjárásnak tudhatjuk be, mely visszariasztotta a publikum nagy zömét.

Délelőtt 10 órakor az eperjes-kendei országúton tartották meg a 12 kilométeres Sárosi kísérleti kocsi-versenyt. Indult az oszlopnál nevezett 3 fogat. 1. Szinyei Merse Kálmán kettős fogata. Idő: 2 p. 27 mp. 2. Irinyi Csaba fogata. Idő: 2 p. 36 mp. 3. Péchy Oszkár fogata. Idő: 2 p. 51 mp. Díjak: 450 kor. és Pulszky Géza cs. és kir. kamarás tiszteletdíja az elsőnek, 150 kor. a másodiknak, míg a harmadik fogat tétét mentette.

Lóversenyek.

1. *Mezőgazdák versenye.* Távol. kb. 1600 m. Díj 120 kor. Adja a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület, melyből 60 kor. a győztesnek, 30 kor. a másodiknak, 20 kor. a harmadiknak és 10 kor. a negyediknek. Futhatott minden sárosvármegyei mezőgazda által nevelt ló, mezőgazdák által nyereg nélkül lovagolva. Az Eperjesen ezideig megtartott lóversenyek alkalmával a mezőgazdák versenyében győztes lovaknak 30 m. térhátrány. Föltételek községi bizonyítvánnyal voltak igazolandók. Súlykiegymenítés nélkül.

Indult 8 ló. 1. Balcsák János, 2. Balcsák György, 3. Balcsák József kissárosi gazdák.

2. *Magyar Lovaregylet díja.* (Síkverseny.) Távol. kb. 2400 m. Díj 900 kor. Ebből 600 kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak, 100 kor. a harmadiknak. Oly 3 é. és id. belföldi lovak számára, melyek 1904—1905. évben 800 kor. vagy magasabb értékű síkversenyt nem nyertek. Teher 3 é. 65 kg., 4 é. 70 kg., 5 é. és id. 72 kg. Minden síkversenyben nyert 400 kor. össznyeremény után 1 kg.-al több, halmozva 7 kg.-ig. Félvéreknél 5 kg., nyeretleneknek 2½ kg. engedmény.

1. Dr. Kapczy-Haber L. 3 é. stp. k. Cakewalk, lov. Hedry Sándor. 2. Kreisler F. fhd. 4 é. p. h. John, lov. Meidel fhd. 3. Hagelin H. százados Pousowka, lov. tulajdonos.

Bírói ítélet: Számos hosszzal, könnyen nyerve első, orrhosszzal harmadik. — Tot.: 5 : 18, 10 : 31.

3. *Islai akadályverseny.* Távol. kb. 4000 m. Díj 900 kor. Ebből 600 kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak és 100 kor. a harmadiknak. Oly 4 é. és id. belföldi lovak számára, melyek 1904—5. évben 1000 kor. vagy magasabb értékű akadály- vagy gátversenyt nem nyertek. Teher 4 é. 70 kg., 5 é. 72 kg., 6 é. és id. 75 kg. Minden gát- vagy akadályversenyben nyert 400 kor. össznyeremény után 1 kg.-al több, halmozva 7 kg.-ig. Félvéreknél 5 kg., nyeretleneknek 2½ kg. engedmény.

1. Kreisler F. fhd. 5 é. s. h. Bodri, lov. Meidel fhd. 2. Hagelin H. szdos 4 é. p. m. Kares, lov. tulajdonos. 3. Eckensberger N. alezr. id. s. h. Filou, lov. Dorninger fhd. Futott még Grámer N. fhd. id. p. k. Borcsa, kitört. Bírói ítélet: 5 hosszzal könnyen nyerve, 3 hosszzal harmadik. — Tot.: 5 : 11, 10 : 32.

4. *Sárosi síkverseny.* Távol. kb. 2000 m. Díj 800 kor. Adja a m. kir. földművelésügyi miniszter úr, melyből 500 kor. a győztesnek, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Tiszteletdíj a győztes ló lovasának. Adja ifj. Meliorisz Kálmán úr, a sárosvár-

megei lótenyésztés-úrlovasok által, kik a lével valamely nyi nem nyertek Sároskosok tulajdonát ké melyek nyilvános vételével nem nyert id. 75 kg. Kanczára több; a sárosi teny 5 kg.-al több, halt

1. Ehrenberger lov. Arenschild fhd. lov. Dorninger lov. Hedry Sándor Tokió, lov. Clair

Bírói ítélet: 8 harmadik. — Tot. 5. *Katonatiszt*

Tiszteletdíj a győztesnek. A cs. és kir. és kir. közös hadsereg szolgálatában levő szolgálói lovak részé- több, tiszti szolgálót- vagy akadály-va halmozva 7½ kg. sikk-, akadály-va Tényleges szolgáló ruhában vállszala

Indult 4 ló. Meidel fhd. 2. lov. Dorninger fhd. lov. tulajdonos. lov. tulajdonos.

Bírói ítélet: 5 : 5, 10 : 11. (K

6. *Úrlovasok* Távol. kb. 2400 m. győztesnek, 200 madárnak. 3 é. 1000 kor. vagy versenyt nem nyert 5 é. és id. 75 kg. mény. Minden 400 korona összmozva 7 kg.-ig.

Indult 3 ló. Meidel fhd. 2. lov. tulajdonos. walk, lov. Clair

Bírói ítélet: Tot.: 5 : 8, 10

7. *Falkava* Távol. kb. 6000 m. belföldi lovak számára legalább három és még 600 kor. vagy akadályverseny 5 é. 78 kg., 6 több. Tiszti Lovagolandó megállapított ruhában vállszala

Indult 7 ló. 2. Zwerina M. K. fhd. id. st. A. fhd. 6 é. H. fhd. id. p. id. stp. h. Ce

Bírói ítélet: Tudósítás meg ne emlékezőnkről, ki a hatatlan érdemű gazdasági egyesítetevékenységelese érdekébe

Este a vá egybegyűlt fia sület és a L. Piller Kálmán mulatságot r

— A királyunk ő plébániai fő tiszteletet tá sz. kir. város

— Refo d. e. 11 óral mal az Úrv

megyei lótenyésztő-bizottság elnöke. Lovagolva oly úrlovasok által, kik még az eperjesi lóversenyek kivételével valamely nyilvános lóversenyen díjat egyáltalán nem nyertek. Sárosvármegyében nevelt, megyebeli lakosok tulajdonát képező 3 éves és id. lovak számára, melyek nyilvános versenyt a sárosi tenyésztőverseny kivételével nem nyertek. Teher 3 é. 68 kg., 4 é. 70 kg., id. 75 kg. Kanczára 2 kg. kevesebb, telivéreknek 5 kg.-al több; a sárosi tenyésztőversenyben már győztes lovaknak 5 kg.-al több, halmozva 10 kg.-ig.

1. Ehrenberger E. szdos 5 é. stp. k. Zaza (fv.), lov. Arenschild fhd. 2. Kirchmayer V. id. sz. k. Erzsi, lov. Dorninger fhd. 3. Hedry Ernő id. s. k. Julcsa, lov. Hedry Sándor. 4. Dr. K.-Haber Lajos id. p. k. Tokió, lov. Clair J. hdn.

Bírói ítélet: 8 hoszzsal könnyen nyerve, 2 hoszzsal harmadik. — Tot.: 5: 18, 10: 36.

5. **Katonatiszti akadályverseny.** Táv. kb. 3200 m. Tiszteletdíj a győztesnek, a másodiknak és a harmadiknak. A cs. és kir. VI-ik hadtest területén elhelyezett cs. és kir. közös hadsereg és a m. kir. honvédség tényleges szolgálatában levő tisztjeinek birtokában levő és tiszt szolgálati lovai részére. Teher 75 kg., telivéreknek 5 kg.-al több, tiszt szolgálati lovaknak 3 kg. engedmény. Minden gát- vagy akadályverseny nyereséért 2 1/2 kg.-al több, halmozva 7 1/2 kg.-ig. 750 korona vagy magasabb értékű sík-, akadály- vagy gátversenyt nyert lovak kizárva. Tényleges szolgálatban levő katonatisztek által egyenruhában vállszalaggal lovagolandó.

Indult 4 ló. 1. Bodnár Z fhd. id. p. h. Marci, lov. Meindel fhd. 2. Grámer N. fhd. id. p. k. Borcsája, lov. Dorninger fhd. 3. Bodnár Z fhd. id. s. h. Gyuri, lov. tulajdonos. Indult még: Grámer N. fhd. Betyárja, lov. tulajdonos.

Bírói ítélet: könnyen első, rossz harmadik. — Tot.: 5: 5, 10: 11. (Gyuri és Marci.)

6. **Úrlovasok Szövetkezetének díja.** (Gátverseny.) Táv. kb. 2400 m. Díj 900 kor., melyből 600 kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak és 100 kor. a harmadiknak. 3 é. és id. lovak számára, melyek még 1000 kor. vagy magasabb értékű gát- vagy akadályversenyt nem nyertek. Teher 3 é. 65 kg., 4 é. 70 kg., 5 é. és id. 75 kg. Belföldi félvér-lovaknak 5 kg. engedmény. Minden gát- vagy akadályversenyben nyert 400 korona össznyeremény után 1 kg.-al több, halmozva 7 kg.-ig. Nyeretleneknek 2 és 1/2 kg. engedmény.

Indult 3 ló. 1. Kreisler fhd. 5 é. p. Nifallor, lov. Meindel fhd. 2. Hagelin H. szdos 3 é. p. m. Csákó, lov. tulajdonos. 3. Dr. K.-Haber L. 3 é. stp. k. Cake-walk, lov. Clair hdn.

Bírói ítélet: könnyen első, fejhoszzsal harmadik. — Tot.: 5: 8, 10: 16.

7. **Falkavadás-verseny.** (Drachhund Steeplechase.) Táv. kb. 6000 m. Három tiszteletdíj. Oly 4 é. és id. belföldi lovak számára, melyek bona fide úrlovasok alatt, legalább háromszor egy belföldi falka után vadásztak és még 600 kor. vagy ennél nagyobb értékű sík-, gát- vagy akadályversenyt nem nyertek. Teher 4 é. 75 kg., 5 é. 78 kg., 6 é. és id. 80 kg. Telivéreknek 5 kg.-al több. Tiszt szolgálati lovaknak 3 kg. engedmény. Lovagolandó legalább is 50 X a master mögött, a megállapított jeladásig, vadász-dressben vagy egyenruhában vállszalaggal.

Indult 7 ló. 1. Kreisler fhd. id. s. h. Boy, lov. tulajd. 2. Zwerina M fhd. id. p. h. Ciprus, lov. tulajd. 3. Zerninka K. fhd. id. stp. h. Cézár, lov. Scheiba fhd. 4. Pisztor A. fhd. 6 é. stp. k. Etelka, lov. tulajd. 5. Dorninger H. fhd. id. p. h. Amie, lov. tulajd. 6. Reiszke R. fhd. id. stp. h. Centa, lov. tulajd.

Bírói ítélet: Feltartva könnyen első. — Tot.: 5: 5, 10: 11. Tudósításunkat nem fejezhetjük be a nélkül, hogy meg ne emlékezzünk Piller Kálmán gazdasági-egyesületi elnökről, ki a verseny erkölcsi sikere elérésében elvitáhatatlan érdemeket szerzett, s Lukovits Aladár, a gazdasági egyesület titkáráról, ki fáradságot nem ismerő tevékenységet fejtett ki a verseny sikerének emelése érdekében.

Este a városi Vigadó nagytermében a lóversenyre egybegyűlt fiatalság, a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület és a Lóversenyeket Pártoló Egyesület elnökeinek, Piller Kálmánnak vezetésével, nagyon sikerült táncmulatságot rendezett.

HIREK.

— **A király nevenapja.** Október 4-ikén, apostoli királyunk ő Felsege nevenapja alkalmából a róm. kath. plébániai főtemplomban, d. e. 9 órakor, ünnepélyes istentiszteletet tartanak, a melyre a meghívókat Eperjes sz. kir. város polgármestere már kibocsájtotta.

— **Református istentisztelet** lesz ma, okt. 1-jén d. e. 11 órakor a Kollégium dísztermében. Ez alkalommal az Úrvacsorát is kiszolgáltatja a lelkész.

— **Gyász-istentisztelet.** Október 6-ikán, nemzeti hőseink emlékeztetére, a róm. kath. plébániai főtemplomban, d. e. 9 órakor, ünnepélyes gyász-istentiszteletet tartanak, melyre Kraysell Aladár polgármester a hatóságokat és a város képviselőtestületének tagjait meghívta.

— **Kinevezés.** A m. kir. honvédelmi miniszter, dr. sztankahermányi és sztankovói Sztankay Géza segélydíjas miniszteri fogalmazógyakornokot fizetés nélküli miniszteri fogalmazóvá nevezte ki.

— **Új erdőgyakornok.** A m. kir. földművelésügyi miniszter a magyarországi kincstári erdőket kezelő erdőtisztek létszámában Zimay János végzett erdészeti-főiskolai hallgatót a sóvári erdőhivatal kerületébe ideiglenes minőségű erdőgyakornokká nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A pénzügyminiszter Mátyás Vazul alsókubini pénzügyi fogalmazót ugyanebben a minőségben az eperjesi pénzügyigazgatóságához helyezte át.

— **Jubileum.** E napokban ünnepelték az eperjesi szentferenczrendiek templomuk felszentelésének 200-ik évfordulóját. Kétszáz esztendeje ugyanis annak, hogy Klobusiczky Marianna és Clara jóvoltából felépült e templom.

— **A magyar név.** János recte Matiszko János kir. törvényszéki hivatalosolga, eperjesi lakos, valamint kiskorú gyermekei Anna, Mária, Rozália, Zsófia, Gyula családi nevének Jánosra kért átváltoztatását. — továbbá Weisz Lajos postornyaprekáskai illetőségű eperjesi lakos családi nevének Harmatra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Kilépés a hadsereg kötelékéből.** A király megengedte, hogy Travnicsek-Uchatus Ferencz lovag, 18-ik hadosztály-tüzérezredbeli cs. és kir. főhadnagy tisztirangjáról lemondjon.

— **Igazgatótanács.** Az eperjesi m. kir. állami tanítónképző-intézet igazgatótanácsa szept. hó 25-ikén tartotta az intézet helyiségében Matavovszky Béla kir. tanácsos, tanfelügyelő elnöke alatt a tanévi első rendes közgyűlést. A tanfelügyelőnek az igazgató-tanács tagjaihoz intézett meleg üdvözlője után Dúss Mária igazgató a mult tanév állapotairól szóló s a közoktatásügyi minisztériumhoz fölterjesztendő, kimerítő s gondosan készült évi jelentését olvasta föl, a melynek gazdag tanulságait és az intézet jövődjére vonatkozó üdvös javaslatait örömmel és elismeréssel fogadta a tanács, s az igazgatónak köszönetet is szavazott. A jövő tanévre a fűszeres és egyéb élelmiszerek szállítását, mint legkedvezőbb és legolcsóbb ajánlatnak, a Sárosvármegyei Gazdák Szövetkezetének ítélte oda, illetve javaslatul terjesztette föl a közoktatásügyi kormányhoz. Az ülésen számos, a tanítézet belétele s a növendékek fölvetelére vonatkozó kérdések is tárgyalattak. Ülés után az igazgató kaluzsola mellett a tanítézet helyiségeit és berendezését tekintették meg az igazgatótanács tagjai. Örömmel tapasztaljuk Eperjes ez életrevaló tanítézetének évről évre való megerősödését.

— **Távózó tanár.** Govrik Sándor, az eperjesi kir. kath. főgimnázium rendes tanára, egyévi önkéntesi szolgálata teljesítése végett a vallás- és közoktatásügyi minisztertől egy évi szabadságot nyervén, a szegedi m. kir. honvéd-nyelvtanárakhoz október 1-jén bevonul. Helyére a miniszter Novi Ferencz okl. tanárt rendelte ki.

— **Kereskedelmi szaktudósító.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Hodossy Sándor szaktudósító-helyettes Amsterdamba, Németalföld területére kiterjedő működési körrel, szaktudósítói megbízatással kiküldötte.

— **Új postamesternő.** A kapronczai postahivatal postamesternői állását Rosa Juliska foglalja el.

— **Halálozás.** A plavniczai ág. h. ev. egyházközség lelképásztora: Pifko Gusztáv, életének 67-ik évében, 39 esztendei lelkesi működés után, szeptember 26-ikán Plavniczban elhunyt. Temetése szept. 28-ikán volt az ág. h. ev. egyház szertartása szerint. A gyászszertartásra megjelentek a sárosi ág. h. ev. egyházmegye képviselőjében Draskóczy Lajos alesperes, eperjesi lelkész, továbbá Altmann Gusztáv kisszebeni, Halmi Aladár laposi, Liptai Lajos eperjesi, Zeman János abosi lelkészek, kik elhunyt kartársuk ravatalára az egyházmegyei lelkészek nevében koszorút is helyeztek el. Jelen voltak továbbá dr. Flórián Károly, a plavniczai egyház felügyelője és Gerhard Béla, a koll. tanítónképző igazgatója. A temetésen, melyen a falu egész intelligenciája és népe résztvett, a gyászbeszédet Halmi Aladár lelkész, egyházmegyei főjegyző mondotta.

— **Október 6.** A koll. Magyar Társaság, mint az előző években, úgy ez idén is, október 8-ikán házi-ünnepély keretében ünnepli meg a tizenhárom aradi vértanú emlékét. Az ünnepély műsora a következő: 1. Himnusz (közös ének). 2. Megnyitó-beszéd; tartja Kárpáti János, alelnök. 3. «Az aradi tizenhárom» (Palágyi Lajostól); szavalja Elsass Sándor, VII. o. t. 4. Emlékbeszéd, tartja Weingarten Leo, e. i. titkár.

5. «A felhők útja» (Dingha Bélától); szavalja: Zahler Géza, VIII. o. t. 6. Szózat (közös ének).

— **Új lelkesi állomás Eperjesen.** A tiszáninneni ev. ref. egyházkerület e napokban Sárospatakon közgyűlést tartott. A közgyűlésen, az abatúji egyházmegyeinek lapunkban is ismertetett előterjesztésére, elhatározták, hogy Eperjes székhelyllyel, Sáros- és Szepesmegyére kiterjedőleg, a szétszórtan élő hívek gondozására missziói lelkészséget szerveznek. Kegyelettel örökítették meg Makó Márton eperjesi polgár emlékét, a kinek nagy hagyománya ezt lehetővé tette.

— **Nekrológ.** Szeptember 28-ikán hunyt el Grüss Lászlóné, életének 50-ik évében, Eperjesen, és szept. 29-ikén öz. Kraftsik Györgyné, életének 55-ik évében, Szentmihályfalván.

— **A határrendőrség.** Dr. Selley Sándor miniszteri tanácsos, jogakadémia volt tanára, e napokban Eperjesre érkezett, a határrendőrség szervezése ügyében. Selley felkereste Bártfa városát, valamint Héthársót és Lubotint is. Megbízható forrásból arról értesülünk, hogy a határrendőrkapitányságot Bártfán szervezik. Míg Szvidniken és Lubotinban kirendeltség székel, melynek élén egy a IX. rangosztályba sorozott fogalmazó áll. A bártfai határrendőrkapitány a VIII. fizetési osztályba kerül.

— **Új postahivatal.** Sárosvármegye Kaproncza községében október 1-jén postahivatal lépett életbe, mely levél-, pénz- és csomagküldemények, továbbá 100 kg.-ig terjedő postautalványok, utánvételek és postai megbízások fölvetelével, továbbításával és leadásával, valamint postatakarékpénztári teendővel van megbízva.

— **Hibaigazítás.** «A piac drágasága» cz. alatt ma egy hete közölt hírnk 10-ik sora így olvasandó: «monopolizálják az itteni piacot».

— **Modern ridikülök, szivar, pénz- és oldaltárczák** valódi ezüst veretekkel Cattarino Sándornál Eperjesen.

— **Sok a pályázó.** A határrendőrség szervezése folytán 62 új állást létesítettek. Erre nem kevesebb, mint 4000 pályázó akadt, kik közül 800 aktív katonatiszt.

— **«A Magyar Társaság» megalakulása.** A koll. Magyar Társaság szept. 16-ikán tartotta Gömör János főgimn. igazgató elnöke alatt, immár 78-ik alakuló-gyűlést. Az igazgató lelkes beszéddel köszöntötte a szép számmal összegyűlt tagokat, egyúttal annak a feladatnak teljesítésére utalt, melyre a «M. T.» hivatva van. Mert e Kör, úgy mond, nemcsak a magyar nyelv elhanyagolása idején teljesített annak kipallérozásával missziót, hanem most is, az ifjúság gondolkodásának önállósításával, hivatást tölt be. A szép beszéd elhangozta után az ifjúság ez idén is dr. Wallentiny Samu főgimn. tanárt választotta elnökül, kinek vezetése alatt a tisztikar a következőképen alakult meg: alelnök Kárpáti János VIII. o. t., titkár Weingarten Leo VIII. o. t., főjegyző Rosenberg Henrik VIII. o. t., tudományos-könyvtáros Lindgrün László VIII. o. t., szépirodalmi főkönyvtáros Linczényi Pál VIII. o. t., főpénztáros Rochlits Deszö VIII. o. t., aljegyző Elsass Sándor VII. o. t., alpénztáros Maixner Elek VII. o. t., alkönyvtáros Rochlits Zoltán VII. o. t., lapátáros Toronszky Elek VII. o. t.

— **Az amerikai gör. kath. magyar vikárius.** Megirtuk, hogy Hodobay Andor, az amerikai gör. kath. magyar vikárius, a ki azért küldetett ki Amerikába, hogy a gör. kath. magyar hívők közt terjedő pánszlávizmuskat vessen, Eperjesen időzött. E hírünkre vonatkozóan a jelenleg Bártfán időző Kaminszky A. kingstoni (É.-Amerika) gör. kath. plébános, a ki több mint 28,000 tagot számláló gör. kath. szövetkezet feje, annak közlésére kéri lapunkat, hogy a mi Hodobay amerikai misszióját illeti, arra nagy szükség nincs, mert a pánszlávizmus egyáltalán nem ilt olyan méreteket, mint azt feltüntetik és ha van is, csak a lipitói és árvai kivándorolt tótok között, a kik különben itthon is feszkelődnek. Kaminszky a gör. kath. szövetkezet megbízásából a kormányhoz memorandumot nyújtott át, a melyben a többek között az is foglaltatik, hogy a gör. kath. hívők ott künn is jó magyarok maradnak, körükben a pánszlávizmus talajra nem talál.

— **Vizsgálat a bártfai adóhivatalban.** A bártfai adóhivatalban némi szabálytalanságok fordultak elő, a melynek megvizsgálása végett az eperjesi pénzügyigazgatóság Böhm Emil pénzügyigazgatósági titkárt küldte ki, a ki a vizsgálatot már e napokban befejezi.

— **Tanulótársak találkozása.** Nemes érzelmekkel találkozott meg ama lelkes férfiakban, a kik szept. hó 23-ikán azért jöttek össze Eperjesen, hogy tízéves találkozásukra tett fogadalmuknak eleget tegyenek. 1895. június havában történt, hogy az eperjesi kir. kath. főgimnáziumban 18 növendék állt az érettségi vizsgálatbizottság elé, a midőn becsülettel megállván helyöket, tudták, hogy középiskolai tanulmányuk befejezte után szétmennek és az életnek legkülönbözőbb viszonyai között ritkábban találkozhatnak egymással; lazul akkor

az a kedves barátság, a mely nagyrészt 8 év óta összefűzte. Egyrészt eme barátság további ápolásának szüksége, másrészt az intézet iránti hálás elismerés buzgótt az ifjakban, a midőn találkozót tűztek ki maguknak. Buzgalom nem lohad, mutatja az, hogy örömmel tettek eleget kívánságuknak az összejövetelekre nézve: mint a jövőnek nagy reményeivel telt ifjak váltak el egymástól 10 év előtt, most pedig úgy tértek vissza, hogy e reményeket megvalósították, mert a társadalomnak oly hasznos tagjai, hogy a haza nyugodtan számíthat tevékenységükre. Kár, hogy a viszonyok nem engedték meg teljes számban való megjelenését az érdeklődőknek, csak heten jöhettek el, a többi is tudomást vett ugyan az együttlétről, de kimentette magát. Az ily összejövetel nemcsak a volt tanítványokra, hanem az intézet tanáira nézve is emlékezetes ama szellemi kapcsolatnál fogva, a mely közöttük van. A szenge csemete erősödik a folytonos istápolás mellett, a tanár látja ezt és végül útjára bocsátja gyermekeit, pedig némely részök szívéhez nőtt. Mily édes érzelmek emelkedik ki egyrészt az oktatók lelkében, hogy fáradságuk szép gyümölcséi me megérve látják, másrészt a volt tanítványokéban, hogy ők is hasznos polgárai a hazának és úgy dolgozhatnak, mint volt tanáraik. Ezen kölcsönös érzelmeknek megnyilatkozó-helye a Gellért Testvérek földszinti díszes helyisége volt, a hol egy kedves családi kör vacsorált 23-ikán: idősbjeit az egykori tanárok személyében Kassay István, Kavaszky Ágoston, Ágoston Károly, Gallé Gábor, dr. Körösy György és Jakobei Dezső tették, a kiket a volt tanítványok mint hálás gyermekek a kedves együttlétre meghíttak, még pedig: Balczér Arnold rendőrfogalmazó Kassáról, Bayer Róbert kir. kath. f. g. tanár, dr. Desseffy István megyei aljegyző, dr. Ghillány György ügyvéd. mindhárom Eperjesről, továbbá Hajtai (Hirschmann) Ferencz áll. f. g. tanár Jászberényből, Milly Jakab g. k. lelkész Kijőről, végül dr. Szirmay Béla ügyvéd Kassáról. E díszes körnek minden egyes tagja a társadalom kiváló képviselője; meg is ragadta az alkalmat a vacsora alatt dr. Desseffy, hogy a közhangulatnak és a kellemes visszaemlékezésnek tolmácsképpen a hálás elismerés hangján köszöntse fel egykori tanáraikat. Utána dr. Szirmay Körösyt éltette, a ki, mint az egykori tanítványok utolsó osztályfőnöke, sorsuk intézésében az iskola falain kívül is sokoldalulag és maradandóan buzgólkodott, úgy, hogy Körösy nemesirányú gondoskodását egész éltökre szívökre vették. Így folyt tovább a szép gondolat volt tanárok és tanítványok között, majdnem valamennyien felszólaltak, a kik már most mind egyenlő jogú polgárok és közös erővel törekednek a saját javukra és a hazáéra dolgozni. A jó alkalom sok kedves ifjúkori csinyt fedett föl, de ezek már csak az emlékéi. A jókedvű társaság éjfélt után 2 órakor oszlott szét azzal a kívánsággal, hogy az új tízéves forduló szintén oly jó hangulatban érkezék meg.

— **Az aszfaltjárda elkészítése** serényen folyik a Fő-utca jobboldalán s már csaknem a kir. törvényszéki felszedték az eddigi kőlap-burkolatot. Az aszfaltozást ez évben főleg azért rendelte el a városi közgyűlés, hogy hamarosan kikövezhető legyenek a Fő-utczáról felszedendő anyaggal azok az utcák, a melyeken egyáltalán nincs kövezet, de úgy látszik, e munkálatot csak jövőre akarják foganatosítani, mert a Fő-utczáról kikerült kőlapokat nem hordják azonnal a kövezendő utcákba, hanem a Zöldfa-vendéglő mellett levő kertbe. Ezt az eljárást nem helyeselhetjük, mert a sáros őszi és téli időre okvetlenül kikövezendők a főbb utcák, a hol eddigelé is nagyon nélkülözte a közönség a kövezetet. Ilyenek pl. — hogy csak a fontosabbat említsük meg — a fűrdőhöz vivő út, a mely a malomárok mellett levő téren át rossz időben alig járható, továbbá a Lőcsei-, a Kassai-, a kislalmáshoz s a temetőhöz vezető út, az Alsókörút, melynek egy részén aszfalt van, végül a Fő-utca 64. számú ház alatti átjáró, a mely a Kossuth-utczára visz.

— **Tűz Kissáronon.** Pénteken este 8 órakor *Szentiványi* József kissároni földbirtokosnál ismeretlen okból, de talán gyújtogatás folytán tűz támadt, a melynek az összes gazdasági épületek és a takarmánykészlet áldozatul estek. Elégett *Hodossy* Imre szomszéd földbirtokosnak egy kazal szalmája is. A kár 30,000 kor., de biztosítás által megtérül. Szerencse, hogy csendes idő volt, mert ha szél van, az egész falu leég. A közönség falusi népség ugyanis nem akart segídekezni az oltásban, jóllehet a csendőrség fegyveres erővel kényszerítette őket. Az egy óra hosszánál tovább tartó tűz Eperjesre is belátszott s az eget észak felől félelmesen pirosra festette.

— **A villamos szecsckavagógép.** Multkori cikkeink, melyekkel az ipari és mezőgazdasági villamos-motorok behozatala érdekében emeltünk szót, nem voltak hiába elhangzó szavak. Arról értesülünk ugyanis, hogy *Sitányi* Lajos földbirtokos egy vilamos szecsckavagógépet szer-

zett be. A gép Hofherr és Schrantz féle gyártmány, 11 $\frac{1}{4}$ hüvelyk szájnnyílású, védőkészülékkel van ellátva és *óránkénti teljesítménye körülbelül 500 kilogramm.* A szecsckavagógát 1:3 lóerejű egyfázisú 100 voltos motor hozza működésbe. Az egész gépezet pedig kéttengelyű kocsira van szerelve.

— **Állami főfelügyelet.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter, az 1883:XXX. t. cz. értelmében, a felekezeti középiskolák meglátogatásával és azokban állami főfelügyelet gyakorlásával az 1904/5-ik tanévre a tisztai ág. hitv. ev. egyházkerület főhatósága alá tartozó *eperjesi* főgimnáziumra nézve, *Szieber* Ede kassai tankerületi főigazgatót bízta meg.

— **A korcsolyapálya megnagyobbítása** immár befejezett tény. A szeptember 28-ikán, *Sautórisz* Frigyes alelnök vezetése alatt tartott közgyűlésen elfogadta korcsolyázó-egyesületünk a választmányának azt az előterjesztését, a melyet a városi közgyűlés által megállapított feltételek figyelembevételével készített s a melyet mult heti számunkban ismertettünk. E határozat következtében épül már az Alsó-körúton a kőfal s rendezik az egész pályát, a mely így 1200 □-ól terjedelmű, vagyis majdnem kétszer akkora lesz, mint eddig volt. Az emeletes pavillon ugyan csak 1906-ban készül el, de már erre a télre segítve lesz a főbajon: a pálya kicsiny voltán. Az építéshez szükséges 12,000 koronát valószínűleg részvények kibocsátásával fogják előteremteni, az évi teherfölletre pedig a tagsági-jegyek árának mérsékelt felemelése nyújt majd fedezetet. Nézetünk szerint kívánatos, hogy esteli és nappali korcsolyázásra jogosító jegyeket külön-külön bocsássanak ki s az előbbiek árát szabják az utóbbiakénál jóval magasabbra. Így a pályán esténként nem lenne olyan nagy néptömeg s a nappali korcsolyázni akarók terhen könnyítenek, anélkül, hogy a bevétel kevesebb lenne, mert a hiányt pótolná az estéli korcsolyázásra is szóló jegyek ártöbblete. — Itt említsük meg, hogy egy korcsolya-egyleti tag, a ki a csütörtöki közgyűlésen nem jelenhetett meg, felszólalást küldött be hozzánk, a melynek az a lényege, hogy mivel az egyesület súlyos anyagi terheket vesz a vállaira a pálya megnagyobbítása és kellő felszerelése által, jó volna a terheket először is a villanyvilágítási költségek csökkentésével elviselhetőbbé tenni, a mit villanyóra alkalmazása mellett lehetségesnek tart, mert a mostani átalányt, ha rövidebb a szezon, sosem merítik ki. Igaz, hogy ez esetben a villanyberendezés költségeit az egylet viselné, de remélhető, hogy ily fontos közegészségügyi intézménynél azt önköltségen nyújtaná a villanytársulat. A másik eszméje pedig az, hogy talán megtehetnék az egyesületnek fizetéses tisztviselői, hogy tiszteldíjukról egyelőre lemondjanak, mikor ilyen válságos fordulat állt be az egylet életében s mikor minden vagyon nélkül, a választmányi tagok személyes felelőssége mellett kell tekintélyes összegeket kölcsön felvenni.

— **Eredeti amatőr-fényképezési gépek,** friss és kifogástalan lemezek, papírok, továbbá vegyi-szerek gyári árjegyzék szerinti áron kaphatók *Cattarino* Sándornál Eperjesen. — Ugyanott eredeti áron megrendelhetők: Zeiss-, Götz-, Voigtlander- és Busch-féle lencsék s látszerészeti cikkek.

— **A vadászati jog** Nagyvitéz község határában bérbeadandó. A nyilvános árverést Nagyvitézen a község házában, október 10-ikén d. e. 10 órakor tartják. Kikáltási ár: 90 korona.

— **Modern tápítal.** Idegesség, álmatlanság, vészegénység, étvágytalanság ellen leginkább a *Herkules*-sört használják újabban, mert e kitűnő malátatápsör-különlegesség hatásos hízáló is; gyengékedőknek, lábbadozóknál kiváló erősítő és e mellett nagyszerű asztali ital kapható minden jobb fűszertüzetben, kávéházban és vendéglőben. Nagyban: *Herkules-söröződe,* Budapest, VII., Bethlen-tér 3., honnan postán 5 kg próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel küldenek. Eperjesen kapható *Holénia* Bélánál, a Szultán-forrás kezelőjénél.

— **Meghalt munkaközben.** *Aftan* Andrást munkás, ki mellbetegség miatt már hosszabb ideig kórházban feküdt, vízfúvarozás közben hirtelen rosszul lett és még mielőtt az orvosi segílyt igénybe vehette volna, az utcán meghalt.

— **Köztudomású,** hogy köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál legbiztosabban hatnak a világhírű *Égger*-féle *Mellpasztillák,* melyek a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Kaphatók minden gyógyszerárban és drogeriában. Doboza 1 kor. és 2 kor. (Próbadozoz 50 fill.) Főraktár: *Nádor-gyógyszertár,* Budapest, VI., Váci-körút 17.

* **Mint minden évben,** úgy az idén is nagyértékű karácsonyi ajándékkal fogja meglepni előfizetőit a *PESTI NAPLÓ.* Ez a kitűnően szerkesztett, élénk és tartalmas lap minden egyes alkalommal bámulatot és elragadtatót keltett ajándék-albumaival előfizetői körében s ezek évről évre sok ezer új előfizetőt hódítottak e lapnak, mert azok valóban úgy a tartalom becseré, mint a kiállítás pompájára nézve felülmúlhatnak minden várakozást. Az idén a *PESTI NAPLÓ* „Modern Magyar Festőművészek” című albumot fog küldeni előfizetőinek, melynek

előkészítő munkálatai már serényen folynak. Ez az album fényben és tartalomra nézve még az eddigieket is felül fogja mulni és ingyen fogja megkapni a *PESTI NAPLÓ* minden előfizetője, a ki addig legalább $\frac{1}{2}$ évet befizetett és egy további féle évi előfizetésre magát kötelezte. A *PESTI NAPLÓ* előfizetési ára egész évre 28 kor., $\frac{1}{2}$ évre 14 kor., $\frac{1}{4}$ évre 7 kor. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-út 27.

— **Fertőző-betegségek.** Sárosvármegyében újabban Eperjesen és Palocsán 3 esetben a hasi-hagymáz, Kükemezőn 2 esetben a roncsoló toroklob lépett fel. Egyébként pedig az összes többi járványok megszűntek. Így különösen megszűnt Darócson a hőkhurut, mely 38 esetben lépett volt fel. Az esetek közül 3 halálos volt. Megszűnt *Krajnóporubkán* a roncsoló toroklob, mely 18 esetben lépett fel és 8 áldozatot kivánt.

— **Eltűnt Szvidniken** a vásárban szept. 20-ikán *Ilykanisz* János jurkovolyai lakos tulajdonát képező és *Rohács* Fedor felsőpolyankai lakostól ott a vásár alkalmából megvett egy darab egészben veres szőrű, fehér szőrrel körített szájú 2 éves *ökörtinó.*

— **Találtak Rákócz község határában** egy fehér foltos fekete *tehenet.* Az igazolt tulajdonos *Rákócz* község bírójánál átveheti. — Sároszentimre község közös legelőjén egy fehér szőrű, magyar fajta *malacot* találtak.

— **Telefon-tarifa.** Az utóbbi évtizedek közgazdasági és kulturális föllendülése a telefon fejlődésére is kedvező befolyást gyakorolt. A telefon-igazgatás a helyi viszonyokhoz és a közönség igényeihez alkalmazkodva, évről évre új meg új területeket von be az országos telefon-hálózatba. A telefon ilyformán nemcsak a nagyobb városok, hanem a kisebb községek részére is hozzáférhetővé válik. A távbeszélők mostani beosztása és egymástól annyira elütő díjszabása mellett immár égető szükség van olyan megbízható kézikönyvre, a melyben meg van minden, a mire a különféle elnevezésű és más-más rendeltetésű telefon-összeköttetések használata közben lépten-nyomon szüksége van mindenkinek. Erre való tekintettel ajánljuk *Salamon* Istvánnak a közhasználatra szánt állami telefonokról „*Telefon-könyv*” című művét. A nagy gonddal és a legújabb keletű rendelkezések felhasználásával készült útmutató részletes fölvilágosítást nyújt a belföldi és külföldi viszonylatokra megszabott tarifákon és forgalmi körökön kívül a telefon-berendezések föllállításához kötött előfeltételekre, valamint a vonalépitésével és vezeték-fenntartással járó költségekre nézve is. Megrendelhető 2 koronáért a *BUDAPESTI HIRLAP* könyvkiadóhivatalában, valamint bármely könyvkereskedésben.

— **482 millió, tehát majdnem egy fél-milliárd** doboz *Globus* tisztítóvizet, különböző nagyságban gyártott a *Fritz Schulz jun. r.-t.* Lipcse, Neuburg, Eger és Lincolnban, ezen, jószágban eddig páratlan fémisztító-szerből, mely legutóbb a Sant-Louis világkiállításon lett a legmagasabb kitüntetés (Grand prix) részese. Ezt a bámulatos fogyasztást jobban lehet megítélni, ha szembe állítunk néhány összehasonlító számórást. A 482 millió doboz egymásra állítva, oly magas oszlopot képezne, mely 1805-ször magasabb volna, mint Európa legmagasabb hegye: a Mont Blanc és 28,950 szer magasabb, mint az emberi kéz által alkotott legmagasabb építmény, az Eiffel-torony. Ezen 482 millió doboz elszállítása 4338 vasúti waggont igényel, melyek egymás mellé állítva 30,366 méter hosszú vonatot adnának, vagy ha lovakkal kellett volna elszállítani ezen mennyiséget és minden ló 50 mázsát birt volna el, 8676 lóra lett volna szükség. Ily óriási fogyasztást bámullalatt kell nézünk. Bizonyítéka ez annak, hogy a *Globus* tisztítóvizet tényleg jószág folytán a világ legerjedtebb tisztítószere Európa, Amerika, Ázsia, Afrika vagy Ausztrália egyaránt használja ezen *Globus*-kivonatot. Óvakodnunk kell az utánzat-hamisítványoktól; kizárólag *Globus*-Putzextractot kérjünk, melynek védőjegye a *Globus* szó piros sávon.

— **Az anyakönyvi hivatal heti kimutatása.** *Szülöttek:* Steif Simon izr, Hajducsek Anna róm. kath., Paulinszky Mihály r. kath., Csaplya Anna róm. kath., Csaplya Mária r. kath., Csajkó János róm. kath. br. Ghillány László r. kath., Robszky József r. kath. — *Meghaltak:* Özv. Kmetz Andrásné ág. h. ev., 59 éves; *Kaplunkó* Gyula r. kath., 3 éves; *Krakovszky* Menyihért r. kath., 55 éves; *Aftan* András gör. kath., 35 éves; *Stefancsik* István gör. kath., 9 napos; *Palencsár* József r. kath., 1 hónapos; *Korcsmáros* Tivadar gör. kath., 36 éves; *Jarkovszki* János gör. kath., 6 éves; *Csaplya* Mária r. kath., 2 óras; *Mudri* Margit r. kath., 5 hónapos; *Grusz* Lászlóné r. kath., 50 éves; *Duboviczky* Miklós r. kath., 9 hónapos; *Krihovszki* József r. kath., 2 éves. — **Házasságkötés** nem volt.

— **Egy lapnak szenzációs újítása.** Az utóbbi időben nagy világlapok mindinkább meghonosítják azt az újítást, hogy az eseményeket történetük pillanatában fényképekben megörökítik és olvasóiknak bemutatják. E világlapokkal a *MAGYAR HIRLAP*, független politikai napilap nemcsak lépést tartott, de sőt messze felülmulta őket, a mennyiben nap-nap után *remek fényképekben* mutatja be a napi eseményeket és azok szereplőit és egyébként is folyton eleven, friss és bő tartal-

lommal jelenik este jelenik meg déli városba. E negyedévenként házhoz szállítva egy kötet első rácsnyira egy lapkiadó. Mutatványszámát a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-út 27.

Vasúti
Érvényes 1905.
Orló
Orló . . . in
Héthárs . . .
Kisszeben . . .
Eperjes megáll . . .
Eperjes . . .
Eperjes in
Abos . . .
Kassa . . .
Budapest . . .
Bud
Budapest . . . in
Kassa . . .
Abos . . .
Eperjes . . .
Eperjes in
Eperjes megáll . . .
Kisszeben . . .
Héthárs . . .
Orló . . .
Eperjes in
Bártfa . . .
Eperjes . . .
Eperjes . . .
Szepe
Eperjes megáll . . .
EPERJES . . .
Abos . . .
Abos . . .
Margitfalu . . .
Ghucsbánya
Szepesvársz
Varalja
Igló . . .
Lőcse . . .
Poprád . . .
Szepes
Poprád . . .
Abos . . .
Abos . . .
Eperjes
Eperjes megáll . . .
Kufi

lommal jelenik meg. A MAGYAR HIRLAP Budapest... este jelenik meg és kora reggel odaérkezik minden vidéki városba.

SPORT.

Értesítés. Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a Kárpátgyógyintézet Eperjesi Osztálya iránt tapasztalt meleg érdeklődésre való tekintetből, Theisz Armin úr üzletében is kitétem egy aláírási-ívet.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávéja. Minden háziasszony bűnsége a jó kávé. Egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéital készítésénél.

Vasúti téli menetrend.

Table with multiple columns showing train routes (Orló-Eperjes-Budapest, Budapest-Eperjes-Orló, Eperjes-Bártfa, Bártfa-Eperjes) and departure/arrival times.

NYILTTER.

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás Salvator. kütünő sikerrel használtatik vese, húgyhólyag és köszvénybántalmak ellen.

MATTONI FÉLE BUDAI KESERŰVIZ legjobb hajtószer. Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

Iszakosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Coza-porból. Kávé, tea, étel-vagy szeszitalban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Coza-por többet ér, mint a világ minden szobeszele a tartózkodásról, mert csodálatosan ellen-szenvenessé teszi az iszakosságot a szesz-italt.

INGYEN PRÓBA 386. sz. Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intéz. nek. (Levelek 26 fill., levelezőlapok 10 fillérral bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE (Dept. 386.) 62, Chancery Lane, London, Anglia.

Fizetési nehézségeket

kereskedők-, gyárosok-, hivatalnokok- és iparosoknál bármily helyen szakember insolvenzia-jelentés nélkül, jogi tanácsos közreműködésével rendez.

BLEIER, FRIED ÉS TÁRSA budapesti bejegyzett cég BUDAPEST, Erzsébet-körút 23. szám.

Aki kitünő étvágyfokozó asztali italt óhajt, Aki gyenge, lábbadozó, Aki ideges, álmatlan, Aki vérszegény, Aki sovány, Aki szoptat, Aki tüdőbeteg,

HERCULES maláta-tápsör. Kapható minden nagyobb csemege-, fűszerkereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a Hercules Söröződe szétküldési telepén. Budapest, VII., Bethlen-tér 3.

Kufeke-féle. A gyermekek kiválóan fejlődnek vele és nem szenvednek emésztési zavarban.

Kitűnően bevált hányás, bélfurug, hasmenés stb. esetén. A bel- és külföldön sok ezer orvos ajánlja.

Gyermek-liszt. Legjobb táplálék egészséges és gyomorhajós gyermekeknek.

Kapható gyógyszerárban és drogeriákban. Diet. tápláló szerek gyára KUFÉKE R. Wien I. és Bergedorf-Hamburg.

Kufeke-féle. Kapható minden nagyobb csemege-, fűszerkereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a Hercules Söröződe szétküldési telepén.

